

Årsmelding 2020

Årsmøtet i 2020 ble holdt i Øfsti Grendehus 18. juni 2020. Årsmøtedokumentene ble lagt ut på allmenningens nettsider tre uker før møtet. Det kom ingen merknader til innkallingen, men årsmøtet ble utsatt grunnet Covid-19, fra 30. mars til 18.juni.

Årsmøtet ble gjennomført i samsvar med lov om bygdeallmenninger. 16 stk var til stede.

Det ble gjennomført valg, det vises til egen valgprotokoll.

Det er gjennomført 8 styremøter og 1 befaring, og behandlet 52 saker i 2020.

SKOGSDRIFT

Det ble sommeren 2020 blinket følgende:

Virke	Utvisninger	Mengde	Bestand
Tømmer	9 stk.	85	B33 og B59 sør og nord for vegen til Rotbuvollen
Ved	8 stk.	40	Langs vegkanter og B16 ved Rotbuvollen

Avvirkningsoversikt

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kbm	335	335	235	224	148	104	158	121	109	114	125
Ant	30	27	18	19	12	10	14	12	11	10	11

Årets avvirkning har jevnt over hatt gode driftsforhold.

Skogkultur

Nyplanting: Ikke utført i 2020.

Ungskogpleie: 33 dekar i deler av B112, nord for Moatjønna.

Skogbruksplan:

Det er utarbeidet ny ressursoversikt med miljøregistreringer, levert i desember 2020. Det er følgende hovedtall for bygdeallmenningen:

Totalt areal	11950 dekar
Produktiv skog	3400 dekar
Areal med nøkkelbiotoper	69 dekar
Total kubikkmasse	27696 kbm
Hogstkvantumprognose	630 kbm

Egen orienteringssak på årsmøtet.

DRIFTSVEGER/VEDLIKEHOLD

Flaksjøvegen SA

Vegen er i god stand og Einar Rønning fortsetter fremdeles med snøbrøyting etter behov. Det legges fram egen driftsmelding fra vegstyret. Arne Gisetstad og Petter Slungaard har representert bygdeallmenningen i vegstyret frem til årsmøtet. Etter årsmøtet er allmenningens representanter Geir Johan Einang og Petter Slungaard.

Veger som bygdeallmenningen har eneansvar for

Vegkantene på strekningen Demningen – Moatjønna -Holmstjønna t/r ble slått med kantpusser. Strekningen fra avkjørselen til Øfstivollen og mot Moatjønna ble gruset med 60 tonn subbus. Erfaringen fra dette arbeidet tilsier at det nok fortsatt er en god del større trær som står for nært vegen. Hogsten langs veikantene må derfor økes framover slik at trær ikke er til hinder for hverken transport eller krattrydding.

JAKT

Elgjakt

Jaktlaget gjennomførte sitt andre år på en ny treårig kontrakt (2019-2021).

Det ble i år felt følgende dyr: 1 ku, 2 kviger og 1 kalv. Kvoten var 4 dyr (med mulighet for ett tilleggsdyr) og 1 hjort. Leie av Øfstivollen er med i kontrakten med jaktlaget. Tildeling av elgkvoter foregår gjennom samarbeidet i Lånke driftsplanområde for elg.

Småviltjakt

Administrasjon/salg av kort utføres av Geir Johan Einang.

Det er solgt 18 stk småviltkort, hvorav 3 stk. til personer bosatt på bruksberettigede eiendommer. Det er meldt tilbake om følgende fangster, 4 orrhaner, 4 orrhøner, 2 tiurer, 3 ryper og 1 jerpe. Det er tatt 4 mår på feller.

BRUKSRETTREGISTER/MANNTALL

Styret har de senere årene utført en omfattende gjennomgang av bruksrettsregisteret. Dette er i henhold til Norsk Almenningsforbund sine retningslinjer om at styret skal vurdere informasjonen om de bruksberettigede mht om det har skjedd endringer som berører bruksretten. Det medførte at bruksrettsregisteret ved siste årsmøtet inneholdt 46 eiendommer med eierne i tilhørende manntall.

RETTSTVIST OM BRUKSRETT

I forrige årsmelding ble det opplyst om at styret var i tvist med eierne av Sorte nordre gnr/bnr 153/1, 147/11,12,40 & 152/1 om virkesrett i allmenningen. Dette ble avgjort ved dom av 19.06.2020 fra Inntrøndelag Tingrett der domsslutningen ble at denne eiendommen har virkesrett og dermed bruksrett. Det gjaldt både for den delen av eiendommen som ikke tidligere har hatt virkesrett og de delene av eiendommen som er tilkjøpt jord som tidligere har hatt bruksrett. Et enstemmig styre vedtok å ikke anke dommen.

Tvisten om bruksrett startet i april 2016 ved at allmenningsstyret fikk en henvendelse fra eier av gnr/bnr 147/10 og 11 og 152/1 om virkesrett. På bakgrunn av ordlyden i lov om allmenningsrett og tilhørende rundskriv om at kravet for bruksrett er at jordbrukseiendommen bl.a. må ha bebyggelse, ble kravet om bruksrett avvist av daværende styre, da disse eiendommene nå var tilleggsjord uten bygninger tilhørende gnr/bnr 153/1 som på dette tidspunktet ikke hadde bruksrett. Kravet om bygninger var i samsvar med allmenningsforbundet sine retningslinjer fra 2006.

Styret vedtok januar 2019 at vi skulle melde oss inn i Allmenningsforbundet, for blant annet å kunne få tilgang på relevant veiledning i bruksrettsspørsmål.

I forbindelse med den i desember 2018 varslete gjennomgangen av bruksrettsregisteret og informasjonsmøte i januar 2019 mottok styret henvendelse fra eierne av gnr/bnr 152/1 og 147/11 der de etterspurte argumentasjon om hvorfor de ikke var innkalt. Henvendelsen ble besvart fra styret med at de ville bli kontaktet i forbindelse med gjennomgangen av bruksrettsregisteret.

Allmenningsforbundet hadde i mellomtiden kommet med nye retningslinjer i 2017 som nedtonet kravet om bebyggelse for å kunne ha virkesrett. Derfor ble eierne av eiendommene gnr/bnr 147/11,12 og 40 – og 152/1, som styret vurderte til å ligge innenfor bygdelaget (og ha virkesrett) tilskrevet med oppfordring om å verifisere arealopplysningene styret hadde for disse eiendommene. Styret anså det slik at driftssenteret gnr/bnr 153/1 lå utenfor bygdelaget for virkesrett.

I april 2019 mottok styret brev fra adv. Brænden på vegne av eier av gnr/bnr 147/11,12 og 40 – og 152/1 med krav om virkesrett for eiendommene. I tillegg ble det også fremmet krav om virkesrett for gnr/bnr 153/1.

Adv. Olderen ble forespurt om han kunne bistå styret i vurdering av kravet om bruksrett for de ulike eiendommene. Basert på at gnr/bnr 147/11,12 og 40 – og 152/1 ikke har bygningsmasse og at gnr/bnr 153/1 tradisjonelt er ansett for å ligge utenfor bygdelaget som har virkesrett, ble kravet tilbakevist i brev fra han av september 2019. Det ble samtidig erkjent at gnr/bnr 153/1 har seter-/beiterett på allmenningen. Etter samråd med adv. Olderen ble dette gjentatt i brev av oktober 2019.

I januar 2020 kom det krav om tilsvar fra Inntrøndelag Tingrett i forbindelse stevning av 03.01.2020 med krav om full bruksrett for samtlige gnr/bnr som er omtalt ovenfor. Tilsvar ble sendt tingretten 23.01.20 der adv. Olderen informerer om at styret ikke aksepterer saksøkers krav med bakgrunn i at eiere av gnr/bnr 153/1 aldri har tatt ut virke i allmenningen. Eier av denne gården ble i 1919 opplyst til kun å være setereier uten virkesrett. Videre ble det referert til styrets avslag på forespørsel om bruksrett først på 1970-tallet med argumentasjon om at det ikke var uvanlig at enkelte gårder hadde seter-/beiterett i en allmenning, men ikke virkesrett.

Samtidig hadde styret full gjennomgang av allmenningens arkiver. Statsarkivet i Trondheim ble også besøkt der samtlige allmenningsdokumenter fra Stjørdal ble gjennomgått for å forsøke å finne dokumentasjon på at gnr/bnr 153/1 kunne ha virkesrett. Opplysningene fra 1919 om at gnr/bnr 153/1 kun hadde seterrett, styrets avvisning av spørsmålet om virkesrett først på 1970-tallet ledet av Martin Solheim (født 1899) ble videreformidla i retten. Ved gjennomgang av arkivene fant derimot styret en rekke indisier på at bruket ikke kunne ha virkesrett: En rekke gårder som var med på grensegangen i 1797 har ikke bruksrett. Videre manglet også en del av de gårdene som i dag har bruksrett på denne grensegangen. Situasjonen med seter-/beiterett uten virkesrett er lik i østenden av allmenningen, uten at det har blitt framsatt krav om virkesrett fra eiere med stor lokalhistorisk kunnskap. I 1849 framsatte eieren av Ingstad krav om bruksrett stilet til resten av de bruksberettigede. Eierne av gnr/bnr 153/1 var ikke nevnt som en av mottakerne av dette kravet. I statsarkivet fant vi et dokument der det refereres til et brev fra allmenningen i 1871 der det oppgis at det er 20 bruksberettigede gårder, dvs likt antall gårdsnr med det som tradisjonelt har vært bruksberettigede gårder. I dokumentene på Statsarkivet er det ikke referert til eierne av

gnr/bnr 153/1. Videre er det et faktum at en rekke gårder i Stjørdal og Skatval har beite-/seterrett i Leksdal statsallmenning uten at de i dag har virkesrett. I sum var dette ikke beviser for at gnr/bnr 153/1 ikke skulle ha virkesrett – men såpass sterke indisier at styret valgte å la retten avgjøre saken.

Med hensyn til de tilkjøpte eiendommene som tidligere hadde gitt grunnlag for virkesrett, var styret allerede vinteren 2019 innstilt på at de fortsatt kunne gi grunnlag for virkesrett. Etter samråd med adv. Olderen ble dette ikke imøtekommet i tilsvaret i januar 2020. Her bør nok styret ta selvkritikk for at denne oppfatninga ikke ble videreformidla på dette tidspunktet. Ved rettsakens oppstart ble det opplyst om at styret godtok at disse kunne fortsette å gi grunnlag for virkesrett.

Domslutningen fra tingretten ble at også gnr/bnr 153/1 har virkesrett. Dommeren la vekt på at seterretten er grunnlag for bruksrett, og at på den tida bygdeallmenninga ble etablert, 1799, var seterrett viktig og at bruksrett burde vært gitt. At det ikke finnes spor av virkesrett og utøvelse av virkesrett i tida etter etablering og fram til i dag, ble ikke vektlagt av retten. Avgjørende for dommeren virket å være at avtalen styret i 1895 inngikk med Forsvaret på vegne av samtlige bruksberettigede mht erstatning for bortfall av setrene – er en av hovedfaktorene for at denne gården blir tildømt virkesrett.

Rettsprosessen har vært lærerik for allmenningen, og styret har tatt til følge den rettskraftige dommen i sin behandling av nye saker. Det har medført at vi nå har fått flere nye bruk med virkesrett – og at det antakelig er ytterligere noen bruk som kan kreve dette.

Rettsaker er kostbare. Allmenningens kostnader til advokat ble til sammen på kr. 186 845. I tillegg ble allmenningen pålagt å betale motpartens saksomkostninger på kr. 170 809.

ANDRE BRUKSRETTSSAKER

I 2019 fikk styret forespørsel om bruksrett fra eier av Ness gnr/bnr 144/11. Dette er en eiendom på 15 daa dyrka mark. I tillegg fikk styret høsten 2020 forespørsel om bruksrett fra eiere av Sorte vestre ytre gnr/bnr 152/4 som er en eiendom på 78 daa dyrka mark.

I forbindelse med gjennomgangen av bruksregisteret i 2019 ble det vurdert slik at jordbruksarealer som var fradelt opprinnelig tun og solgt som tilleggsjord til eiendommer utenfor bygdelaget ikke hadde bruksrett, jf det som står foran om tilsvarende eiendommer. Dette ble gjeldende for eiendommene Ljosvang gnr/bnr 135/9 med 55 daa fulldyrka jord og Sortesrønning gnr/bnr 152/2,17 med 33 daa fulldyrka jord.

Eiendommen Lillemarken gnr/bnr 147/35 er et fradelt tun med 2 dekar fulldyrka jord. Etter flertallsvedtak i styremøte 02.01.2020 ble det vedtatt at denne eiendommen ikke hadde bruksrett da den ikke lenger var å anse som en jordbrukseiendom iht bygdeallmenningsloven. Eierne påklaget vedtaket og styret godtok å vurdere denne eiendommen en gang til. Befaring ble foretatt 01.09.2020.

I et forsøk på å styrke beslutningsgrunnlaget i bruksrettsspørsmål, vedtok styret å bestille en veiledning fra adv. Brænden hos Advokatfirmaet Thallaug ANS om hvordan vi skulle behandle de ulike saken. Bestillingen var på generelt grunnlag der vi ønsket en gjennomgang av fire ulike kategorier av eiendommer som har søkt eller kan tenkes å søke om bruksrett. De ulike kategoriene er:

- A. Eiendommer med bygninger og jordbruksareal som aldri har hatt bruksrett.
- B. Eiendommer med jordbruksareal som ikke tidligere har gitt grunnlag for bruksrett, og som er tilleggsjord til eiendommer med driftssenter utenfor bygdelaget.
- C. Eiendommer med jordbruksareal som tidligere har gitt grunnlag for bruksrett, men som har mistet den etter at tunet er fradelt og arealene er solgt til eiendommer som har driftssenter utenfor bygdelaget.
- D. Bruksrett for eiendommer innen bygdelaget der storparten av jordbruksarealene er fradelt og solgt.

I notatet fra adv. Brænden angir han to hovedkriterier for bruksrett. Eiendommen må ligge i bygdelaget og den må være en jordbrukseiendom.

Samtlige eiendommer som er nevnt ovenfor er fradelt de opprinnelige gårdsbruka som har hatt bruksrett – og er derfor innen bygdelaget. Et enstemmig styre vurderte det slik at alle disse ligger innenfor bygdelaget og dermed oppfyller dette kravet.

For å vurdere om eiendommer er jordbrukseiendommer i bygdeallmenningsloven sin forstand, listet adv. Brænden opp en rekke forhold som skulle vurderes. Hovedkravet er at eiendommen må ha karakter av jordbruk. Momenter som skal vurderes er dyrket areal, bebyggelse og bruk. Han gjør oppmerksom på at dette er momenter og ikke krav, slik at en eiendom kan ha bruksrett selv om den ikke har bebyggelse. Men det er krav om at eiendommen må ha jordbruksjord for å ha bruksrett. Hvor mye jordbruksjord som kreves sier loven ikke noe om. Adv. Brænden referer fra en høyesterettsdom der en eiendom med 3,9 daa dyrka jord ikke var tilstrekkelig for å være en bruksberettiget eiendom. Grunnleggende for vurderingen fra styret om små eiendommer, er om de ut fra en normal oppfatning kan sies å være en liten jordbrukseiendom eller om den har gått over til å være en bolig eller annen type eiendom.

I styremøte 24.02.21 ble det enstemmig vedtatt at eiendommene Ness, Sorte vestre ytre, Sortesrønning og Ljosvang er å anse om jordbrukseiendommer slik at disse har bruksrett.

For eiendommen Lillemarken vurderte et flertall blant styret at også denne eiendommen er å anse som en jordbrukseiendom og følgelig har bruksrett.

Bruksregisteret inneholder da i dag 52 eiendommer med bruksrett.

RETTSHJELPSFORSIKRING

Allmenningen har ikke hatt egen rettshjelpsforsikring, da det er fra forsikringsselskapet opplyst at dette ikke er nødvendig. Et evt. behov for rettshjelpsforsikring vil bli dekket av de enkelte bruksberettigede sin forsikring. I forbindelse med tvisten om bruksrett oppsto behovet for en slik forsikring. Samtlige bruksberettigede ble forespurt om hver enkelt sitt forsikringsforhold, og om dette kunne nyttes for å redusere allmenningens kostnader til advokatbistand. Storparten av de bruksberettigede var positive til dette og allmenningen fikk refundert kr. 106 629 av kostnadene. Dette ble en noe arbeidsom prosess slik at styret derfor har vedtatt at allmenningen fra nå av skal ha sin egen rettshjelpsforsikring.

BRUKSREGLER

Gjeldende bruksregler er fra 1996. Styret er pålagt å foreta en gjennomgang av disse minst hvert 20. år. Årsmøtet fremlegges forslag til reviderte bruksregler og ny fordelingsnøkkel for tildeling av tømmervirke. Vedvirke foreslås opprettholdt på dagens nivå.

FESTEKONTRAKTER

Det er gjort en gjennomgang av festekontraktene. Styret har et ønske om at alle festekontrakter fremover skal ha en standard utforming.

ØFSTIVOLLEN

I 2020 har det vært 99 overnattinger mot 97 i 2019. På grunn av smitteverntiltak som følge av koronapandemien har Nord-Trøndelag Turistforening (NTT) stått for organisering av utleie til overnatting. Smittevernreglene ga grenser for maks-tall på turistforeningen sine hytter. Ved at NTT stod for organiseringa kunne de også samtidig passe på at det ikke ble for mange besøkende på neste hytte på Norge på tvers-turen. Det har fungert bra og har kraftig redusert utleieansvarlig i allmenningen sin tidsbruk på dette.

Øfstivollen har ikke hatt åpne søndager med servering i år grunnet Covid-19.

UTMARKSBEITE

Det ble i 2020 sluppet 50 voksne sau og 80 lam på beite, fra en bruksberettiget. Alle ble henta ned på høsten slik at vi håper 2019-sesongens tap på 11 lam var en engangsforeteelse.

LUNNINGSPASSER OG DRIFTSVEIER

Med kvantumet som pr. i dag taes ut, er det tilstrekkelig med lunningsplasser. Det vurderes fortløpende tilrettelegging/graving for å bedre driftsforhold ved behov.

BYGDEALLMENNINGEN PÅ FACEBOOK OG EGEN HJEMMESIDE

Pr. januar 2021 har vi 210 følgere på Facebook, mot 187 på samme tidsrom i fjor. Der er det åpnet for den som vil å legge ut bilder mm fra allmenningen. I 2020 var det ca 45 forskjellige innlegg på denne siden.

Hjemmesiden www.flaksjø.no er generelt godt besøkt. Der legges det ut dokumenter og informasjon av mer formell art.

FORSVARET

Forsvarsbygg har søkt om å få øke økt aktiviteten på Leksdal skytefelt, blant annet ved å redusere «stilleperioden» på sommeren, mer kveld- og helgeskyting mm. Styret har motsatt seg dette i høringssvar til Fylkesmannen (nå Statsforvalteren). Forsvarsbygg fikk i utgangspunktet ikke medhold i ønsket om økt aktivitet. De har nå påklaget dette. Resultatet av deres klage er ennå ikke kjent.

NORSK ALMENNINGSFORBUND (NALF)

Årsmøtet foregikk 29. oktober 2020, Arne Stene representerte allmenningen. Møtet foregikk pga smittevernreglene digitalt på Teams. Årsmøtet tok opp ordinære saker som bl.a. årsmelding, regnskap og valg. Regnskapet viste et overskudd på kr. 347 721. Olav Resaland fra Eidsvoll ble valgt som leder for et år.

NORD-TRØNDELAG TURISTFORENING SIN TURSTI

Turistforeningen har utført noe opprusting og klopplegging av tursti på utsatte parti på strekningen mot Ytteråsen.

GJENNOMFØRING AV STYREMØTER OG ENDRINGER I STYRET

Fram til årsmøtet besto styret av Petter Slungaard (leder), Pål Bæverfjord, Geir Einang, Arne Stene og Egil Petter Stræte. Slungaard og Bævefjord ønsket ikke gjenvalg. Nye medlemmer ble Even Damås og Bjørn Ole Håve. Varamedlemmer ble valgt Sigurd Svendsen og John H. Berg. Det nye styret konstituerte seg etter årsmøtet i juni 2020. Arne Stene ble valgt til leder og Egil Petter Stræte til nestleder. Til styremøtene er også varamedlemmer innkalt. Egil Petter Stræte meddelte høsten 2020 sin

avgang i styret f.o.m. 31.12.2020 grunnet salg av gården. På første styremøte i 2021 er Bjørn Ole Håve valgt som ny nestleder. Nytt fast medlem i Stræte sin valgperiode blir Sigurd Svendsen. Styret har vedtatt en oppgavefordeling i styret for å få aktivisert alle styremedlemmene.

Som vedtatt på siste årsmøte fremlegger revisorer og valgkomite fram forslag på honorar til styremedlemmene for året 2020.

Vi takker for dugnadsinnsats og samarbeidet i 2020.

Arne Stene
sign.

Bjørn Ole Håve
sign.

Geir Johan Einang
sign.

Sigurd Svendsen
sign.

Even Damås
sign.

John H. Berg
sign.